

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Бондарчук В.О.

*кандидат мистецтвознавства, доцент,
Національна музична академія України
імені П.І. Чайковського*

ДМИТРО ГНАТЮК В ПРОСТОРИ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ПАРАДИГМИ ХХ СТОЛІТТЯ (СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ)

Період становлення та мистецької адаптації Д. Гнатюка в контексті професійного академічного мистецтва окреслений засвоєнням таких виконавських практик як церковний хоровий спів, участь у театральних аматорських дійствах, хоровим виконавством у складі професійного хорового колективу драматичного театру.

Вектор діяльності зазначених вище факторів стає потужним стимулюючим аспектом формування у Дмитра Михайловича основного і практично-необхідного комплексу фахових знань, умінь і навичок, які в процесі культурно-мистецької та соціальної адаптації окреслять простір його фахової компетентності – оперного соліста та режисера музичного театру.

Мистецька комунікація митця пронизана практиками різних виконавських моделей, які сформували у артиста природне відчуття фундаментальних складових музичного виконавства – синтезу співу і декламаційних елементів, техніки артиста драматичного театру та навиків режисерської майстерності, механізмів узагальнення театральної драматургії та структурування окремих елементів театрального дійства.

Відтак, алгоритм формування Д.М.Гнатюка, як творчої особистості, обумовлений синтетичними проєкціями різних жанрових координат як результату його становлення, закріплення, адаптації та творчої реалізації в розрізі мистецької комунікації ХХ століття.

1946 року, після перемоги на обласному огляді художньої самодіяльності Д.М. Гнатюк вступає до Київської державної консерваторії імені П.І. Чайковського і здобуває статус студента вокального факультету. Під керівництвом видатного оперного виконавця, провідного актора національної опери, народного артиста СРСР І.С.Паторжинського, Дмитро Михайлович опановує техніку професійно-академічного сольного співу з пріоритетом розвитку навиків оперного виконавця [1].

Осягаючи мистецтво оперного жанру, Д. Гнатюк динамічно закріплює за собою статус потенційного студента і, маючи потужний голосовий апарат, швидко формує провідний баритоновий репертуар Оперної студії.

Навчання у Оперній студії консерваторії сформує динамічний культурно-мистецький діалог Д. Гнатюка з визнаними і титулованими постатями оперної діяльності [2].

1949 року, будучи студентом 4 курсу консерваторії Дмитро Михайлович осягає непорушні виміри оперної сцени київського театру опери та балету, виконуючи партію Миколи з опери М. Лисенка «Наталка Полтавка». Працюючи в театрі над опануванням ролі з М. Стефановичем (режисер), І.С. Паторжинським (Виборний), М. Литвиненко-Вольгемут (Терпелиха), З. Гайдай (Наталка), П. Білинником (Петро), постать Дмитра Михайловича поступовими кроками знаходила свою нішу у мистецькій площині вітчизняного культурно-мистецького простору [3].

Окрім потужної роботи Дмитра Гнатюка в різних жанрових координатах студії, театру, хору, він активно залучається до культивування національно-виконавських традицій і на рівні державної урядової програми.

1949 року будучи студентом четвертого курсу консерваторії, Д.М. Гнатюк влаштовується на посаду соліста хору до Державного Українського Народного хору під керівництвом Г. Верьовки а вже 1950 – прізвище Д. Гнатюка буде зазначено в історії київського театру опери та балету [4].

Дмитро Михайлович динамічно долучається до мистецьких поступів вітчизняного простору, який сповнений континуумом мистецьких пошуків, апробацій, перемог та протиріч. Він знайомиться з оперним жанром безпосередньо, формує поняття власного розуміння стильових ознак композиторської школи провідних європейських та вітчизняних композиторів, що відкриває нові координати формування власного творчого амплуа актора, допомагає здобувати практичний досвід у вивченні нового музичного матеріалу, аналізувати досягнення своїх колег і проектувати їх на сцені власного театрального поприща.

Етап формування творчої особистості Д. Гнатюка є надзвичайно важливим і вимагає чіткої координації зі сторони дослідників. Динаміка накопичення потенційного досвіду в площині складної структурної сітки мистецького середовища, обумовлює дотримання раціональної послідовності в опануванні виконавськими механізмами як акторської майстерності так і вокально-сценічного професіоналізму. Період творчого становлення Д.Гнатюка віддзеркалює динаміку якісних змін в системі психологічного розуміння ним сутності театрального виконавства, формує і чітко координує напрямок формування виконавського професіоналізму.

Список використаних джерел:

1. Історична довідка оперної студії Київської державної ордену Леніна консерваторії ім. П.І.Чайковського. Архів НМАУ імені П.І. Чайковського. – Фонд № Р – 810.
2. Карелін Л. Испит на зрілість. – Радянське мистецтво. – 1948 рік (дата у джерелі не вказана).
3. Станішевський Ю.О. Дмитро Гнатюк / Ю.О. Станішевський. – К. : Муз. Україна. 1991. – 167 с.
4. Стефанович М. Київський державний ордену Леніна академічний театр опери та балету УРСР імені Т.Г. Шевченка. Історичний нарис. – Київ. – 1960 р. – 208 с.